

Møtereferrat		SUSTAINABLE INNOVATION
Oppdrag:	Møte i nettverk "distribusjon og bruk av biogass", Biogass Østfold 2015	
Møtenr.:	01	
Dato, tid:	17.02.2011, kl. 09:00-12:00	
Sted:	Østfoldforskning AS, Gamle Beddingvei 2b, 1671 Kråkerøy	
Deltagere:	Se vedlagte deltakerliste	
Fraværende:		
Distribusjon:	Til møtedeltakerne, kopi til Styringsgruppen for Biogass Østfold 2015	
Referent:	Per Even Vidnes	

Nr.	Agenda:	Ansvar/frist:
01/01	Håkon Johnsen ble valgt til møteleder, Per Even Vidnes referent.	
01/02	<u>Velkommen, innledning</u> , ble ønsket av Helge Kolstad som også holdt et foredrag om energipolitikk i Østfold. Se vedlagte lysark. Kolstad slo bl.a. fast at politikk er viktig for å sikre og øke markedet for biogass, først og fremst ved kollektivtrafikken. Strøm og biogass er satsingsområder for Ap i fylket.	
01/03	<u>Hvorfor bør biogass produsert av org. avf. benyttes i transport?</u> Se vedlagte lysark fra Hanne Lerche Raadals foredrag. Hun fremhevet fordelene både i forhold til klima- og til flere andre miljøindikatorer.	
01/04	<u>Målet med nettverk "distribusjon og bruk av biogass"</u> Se vedlagte lysark fra Per Even Vidnes' foredrag. Dette nettverket er et av fire nettverk som blir dannet. Nettverkene skal også samordnes ved årlige fellesseminar, og prosjektleder skal være sekretær for alle.	
01/05	<u>Erfaring fra Sverige. Suksessfaktorer for bygging av et nytt marked for biogass.</u> Sven-Göran Sjöholms lysark er vedlagt. I sør- og midtSverige har bruk som "fordonsgass" øket sterkt de siste årene. I enkelte byer fordobles antall bio-/naturgassbusser på få år. Det er nå 125 tankesteder i Sverige. Nye kompositte gasstanker kommer på kjøretøyene. Store komposittecontainere som tar 5500 Nm ³ gass bedrer økonomien ved frakting av gassen fra produsent til tankesteder. Kostnad pr stk 2,1 mill SEK. Enkelte byer bygger nå ut sitt tidligere gassnett til biogass.	
01/06	<u>Hvor står vi i Østfold i dag med distribusjon og bruk av biogass og naturgass til transport?</u>	

Nr.	Agenda:	Ansvar/frist:
	<p>Forberedte 5-minutters innlegg ble holdt av</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Fredrik Myhre Haugerud</u>: FREVAR har produsert biogass i ca 10 år, nå 37 gassbiler i alt, hvorav 6-7 busser og 2 renovasjonsbiler. Nå leveringsavtale med AGA, årlig volum oppgradert gass ca 500000 Nm³ nå, halvparten sendes til Sverige. Økes til 2 mill Nm³ etter utbyggingen. Som råstoff benyttes bl.a. 7500 t/år kokt matavfall fra Bjørn Bu i Vestfold, sendes direkte inn på råtnetanken. I tillegg mottas feilprodusert mat. Termofil prosess. Tankestasjon nr 2 i Fredrikstad bygges nå. Ny forbedret oppgradering framtidig. - <u>Ivar Sørby</u>: Se vedlagte innlegg om 12K-samarbeidet i Vestf. - <u>Per Johannessen</u>: Ragnsells mål er klimavennlig transport. Markedet etterspør dette i økende grad. Må dog ha leveringssikkerhet for biogassen. Kjører i Asker 4 biogassbusser og 4 diesel. Lang vei til tankestasjon i Lommedalen. Forsøk med hybrid renovasjonsbil, biogass og diesel på samme bil, interessant mht leveringssikkerhet drivstoff. I tillegg til bruk av gass til innsamlingskjøretøy for avfall kan firmaet også levere bioavfall til gassproduksjonsanlegg. - <u>Lars Kvamme</u>: Se vedlagte innlegg om Skagerak Naturgass. - <u>Marianne Riddervold Kahrs</u>: Se vedlagte innlegg om Cowi. 	
01/07	<p><u>Konklusjon, videre arbeid, hvem vil delta i nettverket?</u> Noen stikkord fra møtet:</p> <p>Flere av deltakerne ga beskjed om at de ønsker å være med i nettverket "distribusjon og bruk av biogass":</p> <ul style="list-style-type: none"> - FREVAR - COWI AS - Ragn-Sells AS - Østfold kollektivtrafikk <p>Skagerak Naturgass ønsket å holdes informert, men ville foreløpig vente.</p> <p>Det er aktuelt å prøve å få med en naturgassleverandør også.</p> <p>Per Even Vidnes sender ut referat og innkaller til møte nr 2 senere.</p>	

VEDLEGG: Se separate pdf-filer:

* Deltakerliste	* Sven-Göran Sjöholms lysark (foredrag)
* Helge Kolstads lysark (Innledn.-foredrag)	* Hanne Lerche Raadals lysark (foredrag)
* Per Even Vidnes´ lysark (foredrag)	* Lars Kvammes lysark (5-min innlegg)
	* Marianne R. Kahrs lysark (5-min innlegg)